

ДОВІДКА

щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) до проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» та внесення зміни до Державних санітарних норм та правил «Показники безпечності та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру»

Головний розробник – Міністерство охорони здоров'я України.

1. Належність проекту акта до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу(acquis ЄС)

За предметом правового регулювання проект належить до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до міжнародного законодавства та законодавства ЄС (acquis ЄС), визначених Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу».

Правовідносини, що належать до сфери правового регулювання проекту акта регулюються наступними актами ЄС:

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 року;

Директива Ради 2013/51/Євратом від 22 жовтня 2013 року, що встановлює вимоги щодо захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною;

Директива 2020/2148 Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2020 року про якість води, призначеної для споживання людиною (на заміну Директиви Ради 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною).

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові).

Проект акта стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції щодо предмета правового регулювання проекту акта, зокрема статті 342 та 361 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції.

Проект акта розроблено на виконання підпункту 4 пункту 115 Плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2024 року № 133-р., пункту 1755 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію.

4. Порівняльно-правовий аналіз

№ п/п	Положення проекту акту	Відповідні положення джерел права Європейського Союзу (acquis EC)	Оцінка відповідності праву Європейського Союзу (acquis EC) (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)	Відповідні положення джерел міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції	Оцінка відповідності міжнародно – правовим зобов'язанням (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)
зміна до таблиці 1 Державних санітарних норм та правил «Показники безпечності та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру»					
1.	Пункт 2 проекту наказу: «В окремих випадках, пов'язаних з місцевими умовами, замість тригалогенметанів можна визначати хлороформ, зокрема, за таких умов норматив хлороформу ≤ 300 мг/л» словами: «Тригалогенметани досліджуються у хлорованій питній воді. Без шкоди для знезараження слід досягати максимально низького їх рівня у питній воді. В окремих випадках, коли неможливо довести вміст суми тригалогенметанів до межі гігієнічного нормативу (≤ 100 мкг/л) через відсутність доступу до необхідних реагентів або засобів їх мінімізації, замість тригалогенметанів дозволяється	Директива (ЄС) 2020/2184 Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2020 року). Пункт 1 статті 15: «За належним чином обґрунтованих обставин держави-члени можуть передбачити відступи від параметричних значень, викладених у частині В Додатку I або встановлених відповідно до частини 3 статті 5, до максимального значення, яке вони визначають, за умови, що такі відступи не становлять потенційної небезпеки для здоров'я людини та за умови, що постачання води, призначеної для споживання людиною, у відповідній зоні не може підтримуватися будь-яким іншим розумним способом.»	Відповідає	««-	Частково враховує

	визначати хлороформ, за таких умов норматив хлороформу ≤ 300 мкг/л. Така умова повинна обмежуватися якомога коротшим періодом і не може перевищувати 6 років.».				
Зміни до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»					
1.	<p>1. У розділі II: «Індикативна доза (ІД) – очікувана ефективна еквівалентна доза отримана споживачем протягом одного року споживання питної води, внаслідок впливу всіх радіонуклідів природного та штучного походження, наявність яких була виявлена у питній воді, за винятком тритію, калію-40, радону та короткоживучих продуктів розпаду радону. ІД обов'язково враховується виробниками (постачальниками) питної води під час здійснення технологічних операцій з очистки води.</p> <p>Параметричне значення – вміст радіоактивних речовин у питній воді при перевищенні якого проводиться оцінка ризику для здоров'я людини від вживання такої води та визначається потреба (необхідність) щодо вжиття заходів з покращення якості питної води до рівня, який відповідає вимогам захисту здоров'я людини від впливу іонізуючого випромінювання;</p>	<p>Директива ради 2013/51/ЄВРАТОМ від 22 жовтня 2013 року, що встановлює вимоги щодо захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною (далі - Директива ради 2013/51/ЄВРАТОМ) Стаття 2. «індикативна доза» або «ІД» означає очікувану ефективну дозу протягом одного року прийому всередину внаслідок усіх радіонуклідів, присутність яких була виявлена у воді, призначеній для споживання людиною, природного та штучного походження, але за винятком тритію, калію, 40 — радон і короткоживучі продукти розпаду радону; «параметричне значення» означає значення радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною, при перевищенні якого держави-члени оцінюють, чи присутність радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною, становить ризик для</p>	Відповідає		Відповідає

		здоров'я людини, що вимагає дій та, у разі необхідності, вживає заходи щодо поліпшення якості води до рівня, який відповідає вимогам захисту здоров'я людини з точки зору радіаційного захисту.			
2.	<p>2. В розділі III</p> <p>1) пункт 3.7 викласти в такій редакції: 3.7. Під час гігієнічної оцінки радіаційної безпеки питної води у місцях водозаборів поверхневих та підземних джерел питного водопостачання здійснюється контроль за показниками, для яких встановлено параметричні значення, наведеними у таблиці 2 додатку 3 до цих Санітарних норм.</p> <p>Суб'єкти зазначені в пункті 1.1 цих Санітарних норм для контролю радіаційної безпечності питної води можуть визначити іншу точку в системі питного водопостачання та в пунктах відповідності якості питної води ніж зазначена в абзаці першому цього пункту.</p> <p>Проведення розрахунків і процедур визначених додатком 3 до цих Санітарних норм є обов'язковим;</p>	Пункт 3, статті 5, Додаток I, II, III Директиви ради 2013/51/ЄВРАТОМ)	Відповідає		Відповідає
3.	<p>Пункт 4.6 розділу IV викласти в такій редакції: 4.6. Виробничий контроль радіаційної безпечності питної води здійснюється відповідно до вимог, наведених у пункті 3.7. цих Санітарних норм, з урахуванням мінімальної частоти відбору та дослідження проб, наведених у таблиці 3 додатку 3 до цих Санітарних</p>	Додаток II, III Директиви ради 2013/51/ЄВРАТОМ)	Відповідає		Відповідає

	норм.													
4.	<p>Додаток 3 до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).</p> <p>Вимоги щодо захисту населення від впливу радіонуклідів у воді призначеній для споживання людиною та джерелах водопостачання.</p> <p>Таблиця 1.</p> <p>Показники питомої сумарної альфа- і бета-активності питної води: Сумарна альфа-активність, Бк/дм³ ≤ 0,1 Сумарна бета-активність, Бк/дм³ ≤ 1,0</p> <p>Таблиця 2. Радіаційні показники безпечності питної води (показники, для яких встановлено параметричні значення): Питома активність ²²²Rn, Бк/дм³ ≤ 100 Питома активність ³H, Бк/дм³ ≤ 100 Індикативна доза (ІД), мкЗв, ≤ 0,1</p> <p>I Виробничий контроль радіоактивних речовин</p> <p>II. Контроль та оцінка індикативної дози (ІД)</p>	<p>Директива ради 2013/51/ЄВРАТОМ)</p> <p>Додаток III. 1(b) Рекомендований рівень скринінгу для загальної альфа-активності становить 0,1 Бк/л. Рекомендований рівень скринінгу загальної бета-активності становить 1,0 Бк/л.</p> <p>Додаток I Параметричні значення радону, тритію та ІД води, призначеної для споживання людиною:</p> <table border="1" data-bbox="770 967 1151 1147"> <tbody> <tr> <td>Радон</td> <td>100</td> <td>Бк/л</td> </tr> <tr> <td>Тритій</td> <td>100</td> <td>Бк/л</td> </tr> <tr> <td>ІД</td> <td>0,10</td> <td>мЗв</td> </tr> </tbody> </table> <p>Додаток II Моніторинг радіоактивних речовин</p> <p>Додаток III Моніторинг індикативної дози та аналітичних характеристик</p>	Радон	100	Бк/л	Тритій	100	Бк/л	ІД	0,10	мЗв	<p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p>		<p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p> <p>Відповідає</p>
Радон	100	Бк/л												
Тритій	100	Бк/л												
ІД	0,10	мЗв												

5. Очікувані результати

Прийняття проєкту наказу розширить моніторингові дослідження за радіонуклідами у воді питній, що дозволить знизити ризики захворювань, зокрема онкологічних захворювань, пов'язаних із споживанням питної води.

Одночасно за рахунок гармонізації законодавства України у сфері безпеки та якості питної води до законодавства Європейського Союзу дозволить зменшити кратність досліджень за радіологічними показниками за певних умов, коли рівні значень параметричних показників протягом тривалого часу залишаються нижче встановлених.

Уточнення деяких санітарно-токсикологічних показників якості та безпеки питної води в Державних санітарних норм і правил «Показники безпеки та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру сприятиме підвищення рівня захисту населення від ризиків пов'язаних з вживанням води питної, знезараженої хлорвмісними реагентами.

6. Узагальнений висновок

Проект акта розроблено на виконання підпункту 4 пункту 115 Плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2024 року № 133-р, пункту 1755 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, та не суперечить основним положенням законодавства Європейського Союзу.

Міністр

Віктор ЛЯШКО